

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

Esityksellä on tarkoitus panna osittain täytäntöön Euroopan unionin uudelleenlaadittu yhdyskuntajätevesidirektiivi (EU) 2024/3019.

Tausta

Direktiivin kansallinen täytäntöönpano on tarkoitus jakaa kahteen osaan, nyt lausunnolla oleva esitysluonnos olisi ensimmäinen osa tätä kokonaisuutta. Valmistelutyötä on tehty vuoden maaliskuusta 2025 alkaen.

Tavoitteet

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ympäristönsuojelulakia, vesihuoltolakia, vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annettua lakia ja yhdyskuntarakentamislakia (*valmisteilla*). Tavoitteena on valmistella esitys niin, että se voidaan antaa eduskunnalle syksyllä 2026. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Ympäristönsuojelulakiin lisättäisiin muun muassa yhdyskuntajätevesien käsittelyn velvoitteiden soveltamisen ja kustannusvaikutusten kannalta keskeinen direktiivitaajaman määritelmä. Ympäristönsuojelulakiin lisättäisiin myös säännökset typelle ja fosforille sekä mikroepäpuhtauksille herkkien alueiden määrittämisestä ja yhdyskuntajätevesien johtamista koskevasta riskinarvioinnista. Lisäksi mainittuun lakiin sisällytettäisiin muun muassa yhdyskuntajäteveden kuormituksen määrittämistä ja puhdistamossa käsitellyn veden uudelleenkäyttöä koskevaa sääntelyä, yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden suunnittelua ja käyttöä koskevia yleisiä vaatimuksia sekä eräitä keskeisiä määritelmiä.

Vesihuoltolakiin sisällytettäisiin uusia säännöksiä vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden määrittämisestä, jätevesiviemäriverkostoon liittämismvapautta koskevan tiedon toimittamisesta, jätevesiviemäriverkostoon liittyvistä vaatimuksista sekä jätevesiin liittyvästä tiedonsaannista ja tiedottamisesta.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annettuun lakiin lisättäisiin yhdyskuntajätevedenpuhdistamohankkeita koskeva mahdollisuus poiketa vesien sitovista ympäristötavoitteista edellytysten täytyessä.

Yhdyskuntarakentamislakiin [hallituksen esitysluonnos ollut lausunnolla] lisättäisiin säännökset, joilla kunnissa tiettyjen taajamien osalta tehostettaisiin hulevesien yleistä hallintaa sekä sekaviemäreistä aiheutuvien ylivuotojen riskinhallintaa. Pykälää olisi lausunnolla jo olleeseen nähden enemmän, jotta sääntely olisi mahdollisimman selkeää.

Esitysluonnokseen on sisällytetty eräitä asetusluonnoksia kokonaisuuden hahmottamiseksi. Asetusluonnokset ja perustelumuiot tulevat lausunnolle myöhemmin, kun esityksen käsittely eduskunnassa on edennyt.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/2758/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.ym@gov.fi tai postitse osoitteeseen PL 35, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/2758/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus YM006:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoanne 6.7.2026 mennessä.

Valmistelijat

Lisätietoa antavat Vesi- ja luontoympäristöosaston Vesien- ja merten suojelu -yksikössä:
Erityisasiantuntija Milka Parviainen, puh. 0295250037
Ympäristöneuvos Ari Kangas, puh. 0295250340
Lainsäädäntöneuvos Erja Werdi, puh. 0295250312

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi(at)gov.fi.

Linkit

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202403019 - Uudelleen laadittu yhdyskuntajätevesidirektiivi

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202403019 - Det omarbetade direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM006:00/2025> - Tietoa hankkeesta

<https://valtioneuvosto.fi/sv/projektet?tunnus=YM006:00/2025> - Lagberedningsprojektet

Liitteet:

[Luonnos_Hallituksen esitys eduskunnalle yhdyskuntajätevesidirektiivin täytäntöönpanemiseksi.pdf](#) - Hallituksen esityksen luonnos

[Utkast_huvudsakliga innehåll och lagförslag.pdf](#) - Propositionens huvudsakliga innehåll och lagförslag

[Utkast_förordningar.pdf](#) - Förordningar

Jakelu:

AFRY
Akaan kaupunki
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Elinkeinoelämän Keskusliitto EK ry
Energiavirasto
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus
Eurajoen kunta

Euran kunta
Evijärven kunta
FCG Finnish Consulting Group Oy
Forssan kaupunki
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Helsingin seudun kuntayhtymä HSY
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyyrynsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
lin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Inkoon kunta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Suomen elinvoimakeskus
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän seudun puhdistamo Oy
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki

Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaupan liitto ry
Kaustisen kunta
Keiteleen kunta
Kemianteollisuus ry
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Suomen elinvoimakeskus
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kosmetiikka- ja hygienianteollisuus ry
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta

Kuhmon kaupunki
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kymen vesi Oy
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Lahden kaupunki
Lahti Aqua Oy
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin elinvoimakeskus
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Lehtoniemen keskuspuhdistamo
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen elinvoimakeskus
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Lupa- ja valvonvirasto
Luumäen kunta
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Lääketeollisuus ry
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK
Malax kommun - Maalahden kunta
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Miehikkälän kunta

Mikkelin kaupunki
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäkikylän jätevedenpuhdistamo
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Natur och miljö
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksien kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Oulun vesi
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Paroisten jätevedenpuhdistamo
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Peltosalmen jätevedenpuhdistamo
Perhon kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pietarsaaren kaupunki
Pihtiputaan kunta
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan elinvoimakeskus
Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
Polvijärven kunta

Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Porin vesi Oy
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustusministeriö
Puumalan kunta
Pyhtään kunta
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Ramboll Finland Oy
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Rinnakkaislääketeollisuus ry
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokavirasto
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saamelaiskäräjät
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Seinäjoen keskuspuhdistamo
Sievin kunta

Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Sisä-Suomen elinvoimakeskus
Sitowise Group Oyj
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
SKOL ry
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sotkamon kunta
Sulkavan kunta
Suomen Biokierto ja Biokaasu ry
Suomen Kiertovoima ry KIVO
Suomen kuntaliitto ry
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen Vesiensuojelun Keskusliitto ry
Suomen vesihuolto-osuuskunnatry SVOSK
Suomen Vesilaitosyhdistys ry
Suomen vesiosuuskuntien liitto SVOK ry
Suomen vesiyhdistys ry
Suomen ympäristökeskus
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Sweco Finland Oy
Svenska lantbruksproducenternas centralför. SLC r.f.
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Tampereen seudun keskuspuhdistamo Oy
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toikansuon jätevedenpuhdistamo
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Tuomioistuinvirasto

Turun kaupunki - Åbo stad
Turun seudun puhdistamo Oy
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan elinvoimakeskus
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaaan kunta
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Valkeakosken kaupunki
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
WSP Finland Oy
WWF Suomi
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ypäjän kunta
Ålands landskapsregering
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Voit jättää liitteitä lausunnon yhteyteen. Sallittuja tiedostoformaatteja ovat: pdf, doc, docx, xls, xlsx, ppt, pptx, csv, txt, rtf, zip, jpg, jpeg, png, gif and tif. Liitetiedostojen koko tulee olla pienempi kuin 50 Mb.

Asian tausta ja valmistelu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Nykytila: lainsäädäntö

Lausuntonne

Nykytila: käytäntö

Lausuntonne

Nykytilan arviointi

Lausuntonne

Keskeiset ehdotukset

Lausuntonne

Vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset

Lausuntonne

Ympäristövaikutukset

Lausuntonne

Vaikutukset eräisiin perus- ja ihmisoikeuksiin

Lausuntonne

Suhde perustulakiin ja säätämisjärjestys

Lausuntonne

Pykäläluonnokset ja niiden yksityiskohtaiset perustelut

Lausuntonne

Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta ja perustelut

39 § Lupahakemus (+ perustelut)

Lausuntonne

49 a § Vesienhoidon ympäristötavoitteista poikkeaminen (+ perustelut)

Lausuntonne

110 g § Määritelmät (+ perustelut)

Lausuntonne

110 h § Kuormituksen määrittäminen (+ perustelut)

Lausuntonne

110 i § Ehdotus direktiivitaajamiksi (+ perustelut)

Lausuntonne

110 j § Menettely ja päätös direktiivitaajamista (+ perustelut)

Lausuntonne

110 k § Yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden suunnittelua ja käyttöä koskevat yleiset vaatimukset (+ perustelut)

Lausuntonne

110 l § Yhdyskuntajätevedenpuhdistamossa käsitellyn veden uudelleenkäyttö (+ perustelut)

Lausuntonne

110 m § Käsiteltyjen yhdyskuntajätevesien johtamista koskeva riskinarviointi (+ perustelut)

Lausuntonne

110 n § Riskinarvioinnin laatiminen (+ perustelut)

Lausuntonne

110 o § Menettely riskinarvioinnin laatimisessa ja tarkistamisessa (+ perustelut)

Lausuntonne

110 p § Ehdotus typelle ja fosforille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

110 q § Menettely ja päätös typelle ja fosforille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

110 r § Ehdotus mikroepäpuhtauksille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

110 s § Menettely ja päätös mikroepäpuhtauksille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

156 e § Direktiivitaajamassa sijaitsevan kiinteistön jätevesijärjestelmän puhdistusvaatimus (+ perustelut)

Lausuntonne

211 c § Yhdyskuntajätevesiin liittyvä kansainvälinen yhteistyö (+ perustelut)

Lausuntonne

Voimaantuloa ja määräaikoja koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

Laki vesihuoltolain muuttamisesta ja perustelut

7 § Vesihuoltolaitosten toiminta-alueisiin sisällytettävät alueet (+ perustelut)

Lausuntonne

11 § Liittämisvelvollisuudesta vapauttaminen (+ perustelut)

Lausuntonne

13 a § Jätevesiviemäriverkoston suunnittelu, rakentaminen, kunnossapito ja käyttö (+ perustelut)

Lausuntonne

16 § Tiedonsaanti ja tiedottamisvelvollisuus (+ perustelut)

Lausuntonne

Voimaantuloa ja määräaikaa koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta ja perustelut

11 § Vesienhoitosuunnitelma (+ perustelut)

Lausuntonne

20 d § Ympäristötavoitteista poikkeaminen yhdyskuntajätevedenpuhdistamoa koskevissa hankkeissa (+ perustelut)

Lausuntonne

Voimaantuloa ja määräaikaa koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

Laki yhdyskuntarakentamislain (valmisteilla) muuttamisesta ja perustelut

62 a § Hulevesiin tai sekaviemäreistä aiheutuviin ylivuotoihin liittyvä riski (+ perustelut)

Lausuntonne

62 b § Hulevesien hallintasuunnitelma (+ perustelut)

Lausuntonne

62 c § Hulevesien hallintasuunnitelman sisältö (+ perustelut)

Lausuntonne

62 d § Hulevesien hallintasuunnitelman valmistelu (+ perustelut)

Lausuntonne

62 e § Hulevesien hallintasuunnitelman hyväksyminen (+ perustelut)

Lausuntonne

Voimaantuloa ja määräaikaa koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

Asetusluonnokset

Valtioneuvoston asetus typelle ja fosforille herkkien alueiden määrittämisestä

Lausuntonne

Valtioneuvoston asetus vesihuollosta annetun asetuksen muuttamisesta

Lausuntonne

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen 5 muuttamisesta

Lausuntonne

Valtioneuvoston asetus hulevesistä

Lausuntonne

Haaranen Tarja
Ympäristöministeriö

Werdi Erja
Ympäristöministeriö